

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

An 250 Lei. — Sase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe lit 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Invinuiri gratuite

(x) *Goana după biserici* este cuvântul cel mai nou de acuzare, adusă înalților demnitari ai statului român și ai bisericii sale dominante din partea unui organ autorizat al minorității maghiare, tipărit românește la Lugoj sub numirea de *Glăsuț Minorităților*.

Această revistă minoritară a reproduș cu satisfacție și a comentat cu multă vorbărie, în numărul său din Septembrie a. c., articolul „In jurul parohiilor Cib și Poenă” al foii diecezei gr.-cat. din Lugoj, *Sionul Românesc*, «spre documentarea cât de mult trece limita admisă la concurența biserica dominantă, pe lângă asistența reprezentanților și organelor guvernamentale. Din acest istoric — urmează *Glăsuț Minorităților* dela Lugoj — se poate edifică toată lumea, cât de tolerant poate fi acest guvern față de confesiunile altor națiuni, când atacă cu îndrăzneală și brutalitate fără păreche o confesiune română».

Predicile frumoase ale capilor bisericilor și ale diplomaților noștri despre înțelegere, toleranță și iubirea d'apropelui, proclamate ca fapte în țara noastră — încheie revista pomenită — nu sânt altceva decât «aruncare de praf în ochii lumii».

Așa înfățișează lucrurile *Glăsuț Minorităților*, inspirat de confratele său greco-catolic, *Sionul Românesc*.

La ce se reduce toată pologhia aceasta lugojană, s'a înverdat cu dovezi zdrobitoare, în expunerea stărilor faptice,

așa cum le-am publicat în numărul precedent din 13/26 Sept. a. c. al ziarului nostru.

Se va vedea, dacă *Glăsuț Minorităților* își ține de datorie a lua act și a face cuvenitele rectificări, — sau preferă a stăru și mai departe în apele tulburi ale *Sionului* zis *Românesc*, și ale confrăților lui de aceeași culoare.

În orice caz credem a nu greși constatând că de câte ori se pornește o mișcare spre întărirea existenței și asigurarea viitorului nostru ca români și ortodocși, intelectualitatea maghiară se face, aproape fără excepție, luntre și punte numai să compromită cât mai repede în ochii minoritarilor și ai străinătății asemenea mișcare românească.

Am dobândit, în mersul vremii, unele experiențe prețioase din acest punct de vedere:

Când cutare făptuire de a noastră obține plăcerea și aprobarea acelei intelectualități, putem fi aproape siguri că *am greșit* și că am săvârșit un lucru contra intereselor noastre superioare. Și dimpotrivă, dacă am stârnit neplăcere și critică acerbă în rândurile acelor vechi adversari, făptuirea noastră a fost bună și roadele ei ne vor fi d'a dreptul folositoare.

Așa și acum: biserica dominantă, ni se strigă, *a trecut limita* (?) admisă la concurență... Am înțeles.

Dar dacă *Glăsuț Minorităților* scrie, că în Ardeal se comite «goană după biserici», această împrejurare mai însemnează, că autorul articolului nu cunoaște sau nu

vrea să cunoască ce va să zică la români biserica «unită» și «neunită».

Trecerea parohiilor «unite» la ortodoxie este prea departe d'a putea fi înfățișată cu învinuirea de «goană după biserici»; — aceasta trecere este cel mai firesc proces în instituția scăpată de sub dominațiunea politică vitregă, străină de dânsa. Ortodoxia nu simte trebuința d'a pune la cale nici un fel de propagandă forțată, după pilda *altora*, — când adevărat *nouă* ni s'au răpit biserici care pe bună dreptate erau ale noastre, și pe care noi astăzi nu le «răpim» îndărăt: vin ele înseși, dela sine, întorcându-se acolo unde au mai fost odată și de unde au plecat nu tocmai demult înstrăinate prin uneltiri cunoscute.

Ele se pot întoarce și din motivul simplu că *nu există și n'a existat absolut nicio deosebire de credință între poporul «unit» și poporul «neunit»*. Noi totdeauna am fost de legea românească, — așa glasuește cuvântul liber al ori căruia țaran român din Ardeal.

Și d'aceia și-a greșit adresa întreaga ticlueală de cuvinte despre: căutarea căilor păcii, despre toleranță și dreptate, despre atacuri îndrăznețe și brutale fără pereche, cu care ne dăscălesc cei ce în toată vremea ne-au urât și ne urască ca rasă, deși poartă *pe buze* lozinca: «lubește pe aproapele tău»...

Cartea cărților mai spune însă și altceva:

«Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și adevărul».

FOIȘOARA

Uniți-vă, camarazi!

de Colonel Ch. Vasilescu

Di General Prezan, când a vizitat școala militară de infanterie Principele Carol, în 1922, mi-a zis:

Mal înainte de orice învățătură, cultivați sufețele și formați caracterele viitorilor ofițeri.

Iată o simplă frază, care valorează cât 100 cărți și articole de revistă. În 12 cuvinte se rezumă cauza cauzelor.

Experiența unei cariere nu numai strălucite, dar și o viață de om, petrecută în slujba muncii și a patriotului, stau concentrate, ca un bloc uriaș de învățătură și îndemnuri în cele 12 cuvinte, pe care mi le-am însemnat în carnetul meu, cu 2 mari sublinieturi de cerneală roșie. O adevărată evanghelie cu 12 porunci.

Luptele cele mai glorioase au fost câștigate cu sufletul, iar nu cu intoxicațiuni teoretice de savanți și pseudo didacți.

Nu însă cu sufețele de vorbe și de paradă, ci cu sufețele de război, în care lipsurile, sacrificiile și pericolul de moarte formează regula. Cultivați sufețele și formați caracterele! Iată adevărata reformă cu care trebuie să începem și să refacem, întărirea și consolidarea noastră, a tuturor.

Aduceți-vă aminte de anii războiului. În linia I-a de luptă erau atunci sufețele și caractere. Nu vă descurajați când vedeți azi, după 5 ani dela război puși pe planul întâi pe unii cari n'au fost la înălțime în timpul războiului! Așa a fost totdeauna după război. Apele nu s'au limpezit, iar valurile ei nu s'au liniștit, gunoaiile o tulbură încă pentru câțiva vremi. Să nu vă amăgească decorațiile lor de pace. Atunci se decorau viteji; azi se decorează și trădătorii și înșurubății. Va trece și asta, și atunci când vom fi cultivat sufețele și vom fi formați caracterele generațiilor viitoare. Pentru a reuși în această nobilă însărcinare, testamentată nouă de bătrânul fruntaș al vitejilor noștri, avem nevoie de exemplu și de încurajare. Și de ce să ascundem adevărul? Ne lipsește exemplul. Câte odată ne lipsește și încurajarea. Este prea multă ocupa-

țiune materială în rândurile noastre. Prea multă ură și pizmă și prea multă invidie. Pentru ca să dăm curs pornirilor rele, desgroapăm adeseori morții și uităm datoria noastră prezentă de a cultiva sufețele și a forma caractere.

Chiar și noi, cei mari, sântem veșnic în dușmănie. Parcă n'am fi suferit și luptat împreună, ani mulți și grei, ani de sacrificii. Uităm că istoria ni-a înscris numele pe viece în paginile ei glorioase și că nimic nu trebuie să păteze numele sfânt al generației noastre de azi, pentru a servi de exemplu generațiilor ce vin.

Parcă am fi într'adins plățiți de dușmani, pentru ca să ne învrăjbim și să ne urâm între noi. Numai ură, intrigi, bănueli și invidii. Așa vreau dușmanii, așa facem și noi! Ne facem dosare de acuzări reciproce unii pentru alții. Ca și cum am avea numai păcate! De faptele bune și exemplele mărețe, nu voim să știm nici unii, nici alții, căci ne urâm de moarte! Voim să ne distrugem cu orice preț. Din această neagațiune ne facem un scop, care dă speranțe apropiate dușmanilor noștri numeroși, dinlăuntru și din afară. Incetați odată, pentru Dumnezeu!

A cui va fi răspunderea?

Starea moralității și religiosității neamului nostru, examinată în prezent, prezintă fără îndoială puține lipsuri, pentru sănarea cărora biserica și clerul, ca și în trecut, caută și acum să aplice toate mijloacele, interne și externe, posibile de îndreptare.

Starea de regres moral-religios se atribuie din partea unora, sistemului de idei «invechit», care n'ar mai corespunde formațiunilor și curentelor proaspete; iar din partea altora se pune în sarcina clerului «nepregătit», cum se spune, care ieșit din seminariile vechi nu este în stare a face față complexului exigențelor vieții în noua epocă.

Și unora, și altora le putem aminti cu conștiință împăcată, că vina unei astfel de stări sau regres în moralitate nu o poartă biserica cu concepțiile ei «invechite», și nici clerul cu pregătirea sa, așa cum o are.

Cauza indiferentismului cu care e privită biserica și principiile ei de viață ideală, din partea intelectualilor prezentului, și nepăsarea relativă a poporului ca o molișire provenită dela cei dintâi, credem să o descoperim în altă parte.

În veacul trecut, se știe, cum începuse lupta între diferitele principii de filosofie morală preconizate în sistemele filosofice, și cum fiecare dintre ele voia să ajungă baza educației popoarelor.

Știm că stoicii vechi și noi invocau în chestie de morală concordanța cu natura omului.

Spencer cu ucenicii săi recomandă principiul umanității.

Alții, mai egoiști, caută locul moralei nu în colectivitate, ci în personalitate, adică în om, așezând, drept bază sau călăuză, rațiunea ca singura normă hotărâtoare în toate manifestările vieții.

Și earăși unii propagă morala sentimentelor nesfârșite ale plăcerii, care singură duce la fericire, — în vreme ce alții susțin principiul filosofiei morale-religioase, care pretinde o armonică dezvoltare a facultăților sufletești, având la bază rațiunea, sentimentul și voința deopotrivă; iar,

ca for judiciar al conduitei morale a omului, o vie conștiință morală.

Din lupta acestor sisteme de morală în educație a ieșit biruitor când unul, când altul, după cum cutare sistem corespundea sau nu felului de viață morală a celorce îl îmbrățișau.

În Franța a învins principiul lui Kant și al ucenicului său, adică principiul «minții sănătoase», având la bază rațiunea, cu dreptul infalibilității în educație.

Introdus acest curent în școală, morală creștină e neglijată; ce e mai mult, însăși dumnezeirea se încearcă a fi demonstrată cu ajutorul rațiunii, declarându-se detronată.

Din Franța curentul de idei trece și la noi, în vechiul regat, mai ales înportat de cei sosiți dela universitățile apusene, — și astfel fața țării a luat altă culoare.

Biserica se despoae atât de normele sale creștinești, cât și de averea ei materială, lăsându-se în seama celor «incultii» și în mila celor ce-și mai puteau aduce aminte de vremile Brâncovenilor sau ale altor voievozi «dătători de legi și de dăcini», și apărători de altare și hotare.

În felul acesta clerul a fost lăsat în grija poporului dela țară, — tocându-se la susținerea lui; — iar pentru pregătirea sa s'a jertfit, în raport cu celelalte profesii, aproape nimic.

Dacă regatul vechi a fost inezestrat cu un corp tehnic ce face cinstă țării, dacă medicina a ajuns la renume de universalitate, dacă corpul judiciar e în floare și profesorii la înălțime, se cere o jertfă cel puțin asemănătoare și pentru biserica și cler, mai ales că grație acestei instituții și acestei tagme s'au realizat în cea mai mare parte aspirațiunile neamului nostru.

Sau se crede că războiul independenței și pe urmă cel al întregirii neamului s'a câștigat cu puterea mitralierelor sau a tunurilor de calibru modern? Creadă cei ce vor. Noi sântem convinși că numai grație unui popor cu fond moral creștin neasămănat, cu un credeu bine precizat și supus până la abnegație și jertfă de sine poruncii dumnezeiești și domnești, s'a ajuns la învierea neamului și țării.

Acest credeu, al unui popor născut și crescut în lumina legii sale ortodoxe cre-

știne, a îndemnat și Transilvania și Bucovina să-și concentreze toate forțele intelectuale și materiale în jurul bisericii și școlii dezvoltându-le evolutiv, conform principiului că un popor numai atunci poate fi răpus, când i se dărâmă întâi temeliiile: legea și limba.

Aici, biserica s'a păstrat și dezvoltat în măsura puterii credinței și a tradiției strămoșești și în măsura spiritului de jertfă a unui popor sărac și subjugat. Clerul, aici s'a pregătit și recrutat în marea lui majoritate din fii de iobagi, la școli susținute de iobagi...

Astăzi, e firesc să înregistrăm cu deosebită bucurie ridicarea seminarului Andreian la rangul de academie teologică, o probă mai mult că ne închinăm trecutului său fecund.

Constatăm deci că biserica și clerul ei este în prezent așa cum ni l-am putut face noi și, trecând la regatul vechi, ajungem la aceeași concluzie: clerul și biserica de peste Carpați e așa, cum statul s'a îngrijit să le aibă.

Mai precizăm un lucru: Se știe că poporul este elementul de regenerare; el dă forțele intelectuale și materiale întru promovarea vieții în statul nostru; așa fiind, nu credem că majoritatea intelectualilor din stat ieșiți din munca încordată de veacuri a poporului nostru să-și uite într'un moment dat de nobila și curată sa obârșie.

Nu credem că, prin noua legislație de unificare a organizației bisericii ortodoxe să se treacă cu vederea tributul, cu care fiii neamului datoresc păturii din care au răscălit.

Cei în drept vor înțelege că sistemul de filosofie a «minții sănătoase», introdus și la noi, a fost o rătăcire vremelnică, dela care ne-am putea abate, dacă am introduce principiul filosofiei morale-religioase în școală și viață, ca pe unul ce singur este solid și capabil de adevărată și temeinică educație și cultură.

Și mai credem și noi, împreună cu poporul, că dacă așezăm biserica și școala la demnitatea ei, dându-le slujitorii necesari, am înțeles dictonul bărbatilor geniali,

La o parte cu ura și invidia. Cerețaiți vă părțile bune, căci aveți din belșug de acestea. În ele veți găsi dragostea și frumosul, care trebuie să vă unească pe toți. Alături calități și însușiri de viteji, vă dau dreptul la o altă viață și alte ocupațiuni, decât acele ce duceți în prezent. Lăsați slăbiciunile la o parte. Nu veți găsi în omenirea întreagă oameni fără slăbiciuni.

De ce vă buziți numai pe ele și uitați virtuțile și calitățile voastre, deosebiteori probate? Împăcați-vă și dați-vă mâna frățește: Așteptăm dela voi exemplul iubirii și al unirii, pentru ca să putem cultivăm suferințe și formă caracterelor! Faceți ca'n război! Înodați-vă suferințele cu dragoste și frăție. Ați uitat că ați câștigat victoria, prin suferințele și caracterelor aceluia ce v'au ascultat și v'au iubit orbește, sacrificânduși totul, pentru voi și pentru țară? Porunca lor vine din adâncul pământului unde își dorm somnul de veci, pentru a vă spune: iubiți-vă și uniți-vă! Mai multă iubire, mai multă unire!

În vremurile grele ale războiului nostru crâncen, soldați și ofițeri, au suferit de frig, de foame și de boli, dar le-au suferit totdeauna laolaltă. În infernul de gloanțe și de obuze, ei au luptat cot la cot, cu credința în cauza sfântă ce au apărât și în victoria definitivă pe care au

aspirat-o. Era o legătură sufletească între ofițeri și soldați, cum nu există nici între frați. Toți pentru unul și unul pentru toți, era lozincă lor comună. Atâta iubire și atâta unire între eroi nu s'a mai văzut nicăieri. Aci eră țaria ostirei noastre, nu în armament și scule, care le lipsiau aproape cu totul. Ce a fost se știe: Oituz, Mărăști, Mărășești! Moartea era între rânduri, foamea eră, exantematic eră! Acolo însă nu se pomenea nici ură, nici invidie, nici bănueli, nici dezunire. Dragostea pentru camarazi, pentru șefi și pentru țară, se revărsa ca un torrent napraznic, peste toți și între toți, dela Vodă până la opincă! Șefii socialiști din apus, Vandervelde și Albert Thomas, când au văzut atâta iubire și atâta unire în ostirea noastră, au spus celor de față, în extaz de admirație, că au devenit ei regaliști!

Când au văzut cum ofițeri și soldați noștri nu aveau cămăși pe ei și cum unica lor masă pe zi se compunea dintr'un păsă, în care vedeau mai multă apă decât mâlăi, în timp ce bolșevicii de alături se lăfăiau în straie călduroase și în câte 2 felii de mâncare, la cele 3 mese peste zi, s'au descoperit înaintea lui Vodă al nostru și cu lacrimi în ochi, l-au felicitat pentru cea mai bună ostire din lume.

Înapoia frontului, apostolii neamului, în frunte cu savantul nostru Nicolae Iorga, stăteau

neînvinși la postul și datoria lor. Din Siberia veneau legionile de ardeleni și bucovineni, pentru ca să se înroleze în oastea noastră și să înlocuiască pe sutele de miț, care au murit de gloanțe și de boli. Pe platoul dela Șorogari, lângă Iași, o mare nesfârșită de volnici frați ai nostri, au jurat credință în lupta pe viață și pe moarte care se începuse la Mărăști și Mărășești. O horă cum nu s'a mai văzut alta, a urmat în Piața Unirii din Iași Dela Vodă până la opincă jucau și se înveseleau în aceste clipe de înălțare, când viața fiecăru și a neamului, atârna într'un fir de păr! Câtă iubire și unire am văzut atunci! Câte suferințe și câte caractere!

Spitalele înțesate de bolnavi și suferinzi, de răniți și flămânzi, erau cercetate cu nesățiu de femeile noastre nobile, care îmbrăștau mila și mângăierea pretutindeni. Regina și Domnițele Regale erau neobosite! Nu era spital, nu era mormânt, nu era loc de suferință pe front și în lungul colului de țară ce ne mai rămăsese, unde Ea și cu ale Ei, să nu fi mângăiat, să nu fi alintat pe eroi. Noaptea de Paști le petrecea în singurătatea neagră a unui mormânt, din proaspăt cimitir ascuns printre buruienile și bălăilele frontului de luptă! În luptele cele mai grele erau părtași cu toții, cu arma cea mai strășnică, a sufletului și a caracterului. Generalul

că o țară numai atunci poate exista, când are la temelie educația religioasă.

Revenire și propășire armonică. — acestea le cerem și astăzi, când avem vo tată — așa cum s'a votat — legea reformei învățământului primar.

Pr. A. Ștefan

Patriarhul Ierusalimului în țară

Sancțiunea Sa *Damianos*, venerabilul patriarh al Ierusalimului, a sosit Miercuri dimineața la Constanța cu vaporul «România».

Înaltul prelat a fost întâmpinat de către d-nii Fiondor, secretar de legație și Dragomir Dumitrescu, profesor universitar, atașați pe lângă persoana sa.

La ora 10 membrii autorităților din Constanța s'au prezentat Sancțiității Sale în salonul cel mare al vaporului. P. S. Sa lăsie episcop al Constanței, a urât înaltului oaspe bun venit pe pământul României și i-a adus omagiul bisericii ortodoxe române în numele Sf. Sinod. Sancțiunea Sa *Damianos* a răspuns prin cuvinte de mulțumire, arătând că se bucură că a venit în mijlocul poporului care a păstrat credința ortodoxă mai bine ca oricare alt neam. I. P. S. Sa Mitropolitul Dosoftei al Sevestiei a împărțit Sancțiității Sale impresiile pe care le-a cules în misiunea sa în România și și-a exprimat mulțumirea pentru frumoasa primire făcută.

După ce s'a întreținut cu reprezentanții autorităților, Sancțiunea Sa a debarcat și s'a dus la Catedrală unde s'a ținut serviciul divin. La ieșirea din Catedrală înaltul prelat a binecuvântat armata care da onorurile.

La ora 8 seara a sosit în Capitală.

În vederea primirii înaltului prelat ortodox, au sosit în gara de Nord II. PP. SS. LL. mitropolitul primat Miron, mitropolitul Pimen al Moldovei, mitropolitul Nicolae al Ardealului, d-nii Lapedatu, ministrul cultelor și artelor, general E. Nicoleanu, prefectul poliției, episcopul Iacob al Hușilor, ș. a.

După ce s'a făcut prezentările, mitropolitul primat Miron a urât bun venit Sancțiității Sale, care este oaspe al României, spunându-i să trăiască încă mulți ani și să continue a fi sentinela Sântului Mormânt.

Patriarhul a răspuns în grecește urând poporului român toate terciile.

Traducerea cuvântărilor a fost făcută de către dl profesor Dragomir Dumitrescu.

S'a format cortegiul spre mitropolie

Pe întregul parcurs patriarhul binecuvânta lumea care luase loc pe ambele trotuare.

În acest timp au fost trase clopotele dela toate bisericile.

Prezan, în ploaia de obuze, da ordine scurte și verbale, iar nu dosare întregi de planuri, instrucțiuni și directive, pentru care nu mai are timp de pierdut. Generalul Grigorescu, venea în linia I-a, îmbrăbăta pe comandanți și pe soldați, cu ordine, nu scris, dar nici măcar vorbite, ci tăcute! Ordinele sale erau privirea sa, care spunea puhoiului inimic, în numele ofițerilor și soldaților săi: pe aici nu se trece! Cu divizia sa de oțel generalul Scărișoreanu Constantin, forma avangarda în înaintare și ariergarda în retragere.

Cât suflet, câte caractere!

Vedeți! Așa are atunci. Dar, azi ce vedem? Se neglijează sufletele și caracterele, din cauza urii, a învidiei și a dezunirii dintre frați. Incețai, pentru Dumnezeu! Reveniți la sentimentele din timpul restriștii noastre și aduceți-vă aminte că ne-am întregit neamul, nu numai pentru noi, cari trebuie să rămânem generația de sacrificiu, dar pentru acei cari s'au jertfit cu speranța biruinței și pentru cei ce vor urma după noi. Împăcați vă, și uniți-vă, ca frați adevărați! Lăsați la o parte cusururile și vedeți însușirile. Cele din urmă sunt venite dela diavolul, iar cele din urmă dela Dumnezeu.

La ora 8 și 40 cortegiul a ajuns la Mitropolie, unde înaltul prelat a fost primit de preoți, după care s'a oficiat un pōihron.

Joi la amiază, s'a slujit la Mitropolie o doxologie pentru sănătatea Patriarhului *Damianos* al Ierusalimului.

În întâmpinarea Sancțiității Sale și la serviciul religios s'au dus II. PP. SS. LL. mitropolitul primat Miron, mitropolitul Pimen al Moldovei, mitropolitul Nicolae al Ardealului, mitropolitul Dosoftei, ministrul cultelor Al. Lapedatu ș. a.

La ora 11.45, patriarhul a părăsit palatul mitropolitan și urmat de înalții prelați ai noștri și de suita care-l însoțește în toată călătoria, a coborât, binecuvântând poporul adunat în curtea Mitropoliei.

La intrarea în biserică, patriarhul a fost întâmpinat de arhimandritul Platon Ciosu, vicarul Mitropoliei, asistat de mai mulți preoți, cari au rostit rugăciunile pentru sănătatea patriarhului. Răspunsurile au fost date de corul mitropolitan.

La ora unul d. a. s'a dat în onoarea Sancțiității Sale o masă în palatul mitropolitan, cu care prilej patriarhul a închinat pentru Suverani, pentru dinastie și pentru armata română.

În ziua următoare Vineri, s'a vizitat sediul Societății ortodoxe naționale a femeilor române, precum și societatea clerului «Ajutorul».

Sâmbătă după terminarea serviciului, la ora 11, Patriarhul, însoțit de întreaga asistență dela mitropolie a plecat în parcul Carol I, la mormântul «Eroului Necunoscut», unde în fața mormântului s'a oficiat un serviciu religios de către Sancțiunea Sa și mitropolitul primat Miron.

Apoi Sancțiunea Sa a ținut o cuvântare spunând, că acel mormânt simbolizează pe eroii, care și-au apărât țara, și lor li se cuvine toată gloria, mărirea și înălțarea. Simte o deosebită bucurie că el este acela, care s'a învrednicit să calce acest pământ pe care s'a binecuvânteze acum, când România a cuprins în hotare pe toți fiii ei.

Patriarhul binecuvântează apoi pe cei de față. Răspunde dl general Munteanu, exprimând sentimentele de înaltă recunoștință ale armatei, pentru piosul omagiu adus la acest mormânt, care simbolizează pentru noi triumful adevărului, dreptății, civilizației și nestrămutata credință în Dumnezeu și sfânta noastră biserică.

Patriarhul depune apoi pe mormânt o frumoasă coroană de flori naturale, pe ale cărei panglici are scris: «Patriarhul ortodox al Ierusalimului *Damianos*. Sfânta cetate a Ierusalimului 27 Sept. 1924. Omagiu eroului necunoscut român».

Mai depune insigne de ordinul «Crucea Sfântului mormânt».

Problema cântăreților în biserică noastră

E nevoie azi mai mult ca ori când ca în biserică să se cânte bine și frumos, încât să fie în stare să pătrundă în inimile oamenilor atât de preocupate de grijile vieții comune, de toate zilele. Să pătrundă, să miște și să înalțe sufletele peste preocupările zilnice. Să-l facă așa să se gândească la ce e mai bine și mai frumos: să se gândească la Dumnezeu.

Și această importanță o are cântarea pentru toți credincioșii indiferent de cultură, cu singura deosebire că enoriașii culți au mai multă nevoie de această înălțare sufletească, căci dacă și merg la biserică, ei merg în majoritate lipsiți de credința tare și vie care să-i înalțe, să-i pună în legătură cu Dumnezeu.

Marea majoritate de azi cu pregătirea lor, cu cântarea lor de azi va putea să miște sufletele credincioșilor? Sânt azi o mulțime de cântăreți cari habar n'au de muzică și dacă totuși cântă, cântă în așa fel că dau rezultatul tocmai contrar de cel dorit.

Sânt apoi o seamă din ei, cari știu ceva, dar, părându-li-se că știu prea mult, nici nu mai încearcă să se mai cultive.

Încât privește apoi achitarea lor de această îndatorire, dat fiind că sânt rău plătiți, ce fac, fac numai de silă.

Înfrățirea popoarelor prin biserici¹

Alianța pentru înfrățirea popoarelor prin mijlocirea bisericilor, ca și Uniunea pentru Societatea Națiunilor, formează o mișcare pacifistă, care lucrează pentru promovarea păcii. La adunarea generală, care în afară de chestiunile de ordin intern pentru organizare și propagandă, s'au pus în discuție și mai multe chestiuni de politică internațională.

Trei au fost, însă, chestiunile mai importante:

1. Chestiunile minorităților religioase;
2. Condițiunile create prin ocuparea provinciei Ruhr;
3. Problema educațiunii și n' s'fârșit crearea unor manuale de istorie pline de spiritul păcii.

În privința chestiunii întâi, de astădată noi românii am fost scutiți de atacuri. Atât delegatul ungur, cât și cel german s'au mulțumit să declare că vor aranja această chestiune pe cale particulară.

În orice caz, e bine să se știe, că plângerile minorităților dela noi continuă. Ele se pot rezuma asupra:

a) Reformii agrare; că anumite paragrafe din legea agrară din Transilvania, în deosebi, sânt făcute ostil lor;

b) Tratării confesiunilor, mai ales obligativitatea pentru o parohie oficială de a avea 300 credincioși ca să fie recunoscută;

c) Reformelor școlare, prin care se oprește caracterul de publicitate al școlilor confesionale.

Am arătat, în deosebi, că sașii au fost aceia cari s'au plâns mai mult în ultimul timp în străinătate.

Chestiunea care s'a discutat a fost chestiunea Macedoniei, în urma referatului dlui Ramsay. Dsa înclină în referat să susție, că o revizuire a tratatelor ar fi necesară, în ceea ce privește liniștea Macedoniei.

Di Grigorovici, delegatul sârb, a cerut modificarea referatului și, după discuție între delegații Europei sud-estice, am propus un amendament în sensul că obținerea liniștei de săvârșite în această parte a lumii nu se poate realiza fără o deplină observare a tratatelor de pace. Comitetul a aprobat acest amendament.

Chestiunea Ruhr-ului a fost ridicată de dr. Siegmund-Schultze, directorul cunoscut al revistei «Die Eiche». Dsa s'a plâns că în această provincie se fac expulzări nedrepte și că parohiile evanghelice sânt persecutate.

Au urmat vii discuțiuni, cerându-se o moțiune de protestare. Poate că această moțiune

¹ Conferința aceasta s'a ținut la Oxford (Anglia) în primăvara acestui an. Din partea statului român a participat prof. Dr. V. O. Ispir, Secretarul General al Ministerului Cultelor.

Gravitatea problemei însă nu consistă numai în cele de mai sus, ci în faptul indiscutabil că neglijându-se această problemă, vom ajunge să nu mai avem nici cântăreți ca cei de azi.

Și aceasta tocmai în timpul, când se cer alți cântăreți și alți cântări în biserică, — și tocmai atunci când ne gândim și ne exprimăm dorința de a se introduce încât se va putea în toate bisericile noastre cântarea în cor.

Mai ales aci, în Transilvania, această problemă este mai ardentă.

Înainte de război majoritatea absolută a cântăreților, a cantorilor cum se mai numea, o formau învățătorii. Azi însă ei stătuificându-se, nu mai sânt aplicați să îndeplinească și îndatorirea de cantor, considerând-o pară de incompatibilă.

Dar nu numai în Transilvania, ci în întreaga țară cam aceeaș e situația. Căci și dacă sânt școale de cântăreți, ele nu mai corespund azi

Astfel fiind, este necesar să se pună pe tapet această chestiune și să se hotărască să se înființeze școale de cântăreți de cel puțin patru ani, în care să se primească bine înțeles numai elevi cu aptitudini muzicale. Acest curs de patru ani să nu fie numai curs de muzică, ci curs secundar unde să se predea elevilor și alte materii, ca: Religia, Româna, Matematica, Istoria

era necesară germanilor înainte de depunerea rapoartelor experților.

Comitetul, însă, a ales o comisiune compusă din: un francez, un german, un belgian și 4 din țările neutre, care să cerceteze și să refere ulterior.

În privința educației s'a observat necesitatea de a se introduce în școli spiritul pacific. S'a arătat că de mult se strică pentru pacea lumii, dându-se copiilor acele cărți prin care se propagă ura și războiul. Propunerea a venit din partea Suediei. Ea a rămas ca să fie încă studiată și în special să se găsească autori în fiecare țară, care să alcătuiască manualele dorite.

Din desbaterile urmate, însă, am observat un lucru. Încă nu sântem în deajuns de bine cunoscuți. În privința propagandei în străinătate, încă nu s'a făcut tot ce trebuie să se facă.

Este absolută nevoie, în deosebi să fie publicate în limbi străine Constituția noastră, legile organice, cum ar fi regimul cultelor, legea de organizare a bisericii ortodoxe, pe lângă celelalte legi de ordin financiar economic, pentru ca străinătatea să cunoască bine spiritul călăuzitor al României contemporane. Noi avem pretenția pe deplin justificată, că sântem liberali și toleranți, dar tocmai această situație nu se cunoaște în deajuns.

Mi s'a făcut deosebită cinste de a fi invitat la Londra, la agenda anuală a scriitorilor englezi, la Pen Club, care în acest moment era prezidat de marele scriitor Maxwell. Din convorbirile avute, am simțit durerea că sântem puțin cunoscuți.

Dar cu ocazia vizitei mele la Londra, am avut prilejul să stau de vorbă cu mai mulți reprezentanți ai bisericii ortodoxe răsăritene și cu toți ne-am convins, că e nevoie de un spirit ortodox înțelegător al problemelor actuale, că e nevoie ca toate țările ortodoxe să se adune ca să fixeze un punct comun în tratarea problemelor religioase la ordinea zilei.

Războiul a dat naștere la lucruri rele și lucruri bune. Printre lucrurile bune de după război sânt curentele religioase idealiste care frământă lumea. Ortodoxia trebuie să și aibă punctul ei de vedere. Mai ales acum în situația din Peninsula Balcanică, îi revine României onorarea de a fi în fruntea inițiativelor de luat.

S'a luat hotărârea la Oxford ca să se țină o conferință a țărilor ortodoxe din Peninsula Balcanică: Grecia, Albania, Serbia, Bulgaria și România. Această conferință s'a ținut acum în Septembrie.

Am toată nădejdea că pe lângă promovarea păcii între aceste state, care au aceeași biserică, se va pune și chestiunea înțelegerii desăvârșite în ceea ce privește atitudinea bisericii ortodoxe în timpurile actuale.

V. G. Ispir.

Geografia, Muzica vocală și necondiționat cea instrumentală: pian, armoniu sau alt instrument.

Natural, muzica vocală bisericească va fi studiu principal.

Intrucât se va vedea că nu e suficient cursul de patru ani, se poate face de șase ani. Cel puțin în acest caz cântăreții bisericești ar fi egali — sau aproape — cu învățătorii. Cântăreții ieșiți apoi din aceste școli ar corespunde posturilor vremii, ar fi capabili să formeze și să conducă coruri bisericești, în general zis ar fi capabili să presteze o astfel de cântare în biserică încât să fie în stare să ridice sufletele oamenilor din noianul preocupărilor comune și, cât timp petrec în biserică, să stea în continuă legătură cu Dumnezeu.

Și eată că în felul acesta am mai crea pentru satele noastre în special încă un om al cărții, încă un îndrumător spre mai bine, și am creia în același timp un foarte bun ajutor preotului.

Natural, că cei chemați trebuie să se îngrijesc de acești noi îndrumători ai credincioșilor. Trebuie să li se fixeze un salariu corespunzător. Să fie considerați și ei ca funcționari regulați să se bucure de toate beneficiile de care se bucură toți cei cari au pregătire egală cu ei. Chiar și la armată să fie trecuți și ei în rândul celor cu termen redus.

Conferența dela Sinaia

În 22 Septembrie a. c. s'a deschis la Sinaia conferința Alianței pentru înfrățirea popoarelor prin biserică.

La ora 10 dimineața stărușul și clerul mănăstirii Sinaia a oficiat serviciu divin. Dela biserică s'a trecut în sala bibliotecii mănăstirii, unde s'a deschis prima sesiune, la care au luat parte delegații ai tuturor țărilor ortodoxe, afară de Rusia.

Președinte este delegat p. arhim. mitropolitul Scriban, care a salutată delegații, în românește, apoi a ținut o cuvântare în limba franceză, arătând că această conferință are de scop găsirea modalităților de a ajunge la o mai repede înfrățire și armonizare a popoarelor pe baza ideilor religioase creștine.

R. Ramsay, secretarul general al Alianței universale, declară că se simte fericit că poate lua parte la o întrunire a mai multor popoare, care deși ca națiuni au scopuri diferite, în viață totuși au și un punct comun: *religia creștină*, care poate să le aducă o spulberare a tuturor dușmăniilor.

Dr. Apinkson, delegat american, expune greutățile pe care le îndura «Alianța pentru înfrățirea popoarelor prin biserică» pentru propagarea principiilor în America și exprimă încrederea în obținerea unui frumos succes, deoarece America vede cu ochi buni această activitate.

Sir Dickinson spune: «Am văzut cimitirul comun din Sinaia, unde dorm împreună somnul de veci soldații români, unguri și germani, și mă gândesc că dacă cei morți pot sta în pace unii lângă alții, sântem obligați a creia și pentru cei vii o posibilitate de tra în armonie și iubire».

Dr. deputat Dr. Ștefan Bogdan salută delegații în numele guvernului român.

În sesiunea de după amiază a fost la ordinea de zi: *Chestia minorităților în statele balcanice*, comunicare făcută de dr. Ramsay din Anglia. Dsa spune că a călătorit în toate țările balcanice în scopul de a cunoaște mai deaproape situația politică și religioasă a acestor țări. Acolo sânt două feluri de minorități: sânt minorități sub raportul rasei și sub raportul confesiunii.

În România, Constituția cea nouă a asigurat completa libertate a cultului divin. Sânt însă plângeri în ce privește școlile minoritare, în special în ce privește administrația lor.

România a declarat că primește soluțiunile Alianței universale din congresul dela Novisad. Această hotărâre arată că în România chestia minorităților va fi în mod creștinesc rezolvată.

În jurul comunicării dlui Ramsay, a mai vorbit deleg. bulgar Guratiev, care spune că în Bulgaria minoritățile religioase sânt foarte bine tratate. Se plânge că bulgarii nu se bucură în România, Iugoslavia și Grecia de libertate.

Răspunde deputatul Dr. Ștefan Bogdan și doctorul V. Ispir, secretar general, arătând cu

Să nu se pară această sarcină neavenită, căci să se știe ori și când și în orice împrejurări: menținerea și cultivarea simplitii religioase morale și morale social numai biserica li va face noianul preocupărilor comune.

Cum se găsesc bani pentru fel de fel de școli, să se găsească și pentru astfel de școli.

Pr. N. Dima.

Se rectifică următoarele greșeli de tipar din studiul «Războiul și ingropările la biserică Sf. Nicolae din Brașov», publicat în Nr. 63 și 64 din a. c. ai ziarului nostru:

Să se citească:

În loc de Brâncă: Brâncă (Brâncea)

În loc de General Cantacuz: Genealogia Cantacuz. (Nota 1, col. 4 din Nr. 63)

În loc de păstrat: păstrată (Nota 3, Nr. 63)

În loc de izgonăv: izgonăv

În loc de o feștanie: osfeștanie.

Anuar. A apărut: Anuarul Școlii Normale «Andrei Șaguna», a arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu, pe anul școlar 1923/1924, (dela înființare al CXXXVIII. Dela reorganizare prin mitropolitul Andrei Șaguna, al LXXI) publicat de Dr. Vasile Stan, director.

date oficiale că, în Dobrogea și Cadrilater, tratamentul bulgarilor e foarte uman.

Delegatul sârb prof. Georgevici, dela universitatea din Belgrad, răspunde delegaților bulgari că Iugoslavia nu e obligată prin nici un tratat internațional să recunoască existența unei minorități bulgare. Nu înțelege ca aceia cari susțin în mod sistematic bande de comitați, să facă apel la conștiința creștină a lumii. Bulgarii nu se pot plânge de persecuții în Iugoslavia.

La această afirmație Sir Dickinson întreabă cum se explică marea proces de emigrare al bulgarilor din Macedonia sârbească.

Dr. Georgevici răspunde că sânt mai multe cauze. Stăruie asupra împrejurării că în Balcani popoarele nu au încredere unele în altele și aceasta explică marea tensiune dintre ele.

P. Scriban resumând desbaterile face apel la membri să nu privească lucrurile ce se petrec în țara lor din punct de vedere al politicii trecătoare, ci al învățăturii creștine.

În sesiunea din 23 Septembrie a luat cuvântul episcopul Paisie în numele mitropolitului dela Sofia.

Pastorul Neander aduce salutările episcopului dela Stockholm, care urmărește cu o deosebită dragoste apropierea dintre biserica protestantă a Suediei și ortodoxă a răsăritului.

Dr. prof. Dr. Dragomir Demetrescu aduce salutările mitropolitului primit al României.

Dr. prof. universitar I. Lupaș atrage atențiunea asupra minorităților românești din statele balcanice și cere pentru ele tratament egal cu al minorităților din România.

Delegatul bulgar Țanov recunoaște că în Bulgaria există o minoritate de aproape 70 mii, care nu se bucură pe terenul bisericesc și școlar, de libertatea la care ar avea dreptul.

După aceasta se votează o rezoluție prin care conferința recunoaște importanța minorităților din statele balcanice și reclama un tratament drept și creștinesc, în convingerea că numai pe această cale se poate propaga stabilitatea în aceste țări.

Urmează referatul asupra chestiunii: În ce măsură bisericile ortodoxe pot contribui la menținerea păcii în Balcani.

Dr. raportor V. Ispir, stăruie asupra următoarelor 4 puncte:

1. Biserica ortodoxă intrucât e dominantă, trebuie să lucreze pentru formarea opiniei publice creștine;
2. Biserica creștină să caute să influențeze problemele sociale ale vieții;
3. Biserica ortodoxă să predice solidaritatea socială împotriva bolșevismului și a curentelor filosofice păgâne de azi;
4. Biserica ortodoxă să rezolve chestiunea misionarismului ortodox. Ca mijloace de rezolvare a acestui postulat, dl Ispir arată necesitatea înființării unui patriarhat în locul celui de azi.

Al doilea mijloc ar fi înființarea unui institut teologic internațional pentru aprofundarea tuturor ideilor ortodoxe.

Delegatul grec, Diodimotis, spune că nu se poate transforma patriarhatul grec din Constantinopol, așa cum propune dl Ispir; ci biserica să rămână organizată așa cum este. Nu ne trebuie un papă ortodox, ci numai un sinod ecumenic, și acesta ajunge.

Delegatul sârb Stoianovici, dela Institutul teologic din Cariovit, este pentru crearea unui comitet balcanic permanent, care să discute chestiunile ortodoxe din diferite state.

Sir Dickinson crede necesar convocarea unei conferințe speciale, la care să se desbăte mijloacele necesare pentru apropierea strânsă dintre bisericile ortodoxe.

Dr. prof. Onisifor Ghibu aderă la propunerea dlui Dickinson și din parte-i propune ca la conferință pe lângă chestiunea unirii străne a bisericilor ortodoxe laolaltă să se discute și marea chestiune a unirii bisericii ortodoxe cu biserica din apus.

Episcopul Paisie (bulgar), crede că mai întâi trebuie să se îndeplinească în mod solidar apropierea bisericilor ortodoxe, și numai apoi să se vorbească de unirea cu biserica din apus.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Inaugurarea anului școlar la Academia teologică Andreiană

Duminea trecută în 15/28 Septembrie, ziua patronului Academiei teologice «Andreiană», sf. mărcenic Nichita Romanul, s'a făcut inaugurarea festivă a anului școlar curent la numita școală.

În biserica catedrală la ora 9^{1/2}, s'a săvârșit sf. liturgie de către I. P. C. Sa părintele arhimandrit Dr. Eusebiu R. Roșca, rectorul Academiei, și diaconul V. Bucur, iar la sfârșitul sf. liturghii s'a oficiat invocarea Sfântului Duh. Răspunsurile le-a dat corul Academiei, condus de profesorul C. Popa.

Studentii s'au întrunit apoi în sala cea mare a Academiei, unde în prezența membrilor asocierii consistoriali, a corpului profesoral și a mai multor onorațori, între cari și dl prim procuror Iliescu.

I. P. C. Sa părintele arhimandrit Dr. Roșca adresează studenților Academiei cuvinte părințești de îndemn la muncă și bună conduită, zicând între altele: cu acest an intrăm în o nouă fază de dezvoltare a institutului nostru, fiind ridicat în seșunea trecută a Sinodului arhiepiscopului la rangul de Academie. Îndeamnă pe studenți la muncă și mai intensă, cu atât mai vădit, că acum în împrejurările favorabile schimbate, e dată posibilitatea a ne cultiva în dulcea noastră limbă și în școlile pregătitoare pentru Academia teologică. Să dovedească prin conduită și silințele lor, că își dau seama de sublimitatea chemării preoțești pe care o îmbrățișează. Buna conduită să fie mai ales decorația lor, și să beneficieze de toate mijloacele pe care li le îmbie școala pentru a deveni harnici lucrători în viața Domnului. I. P. C. Sa a fost viu aplaudat.

I. P. C. Sa încheie apoi declarând anul școlar curent 1924—1925 al Academiei teologice «Andreiană» de inaugurat.

Dela românii din America

Jubileul bisericii din Indiana Harbor Ind.

Colonia românească din Indiana Harbor este cunoscută ca una din cele mai bine organizate din America. În vara anului prezent această colonie a avut trei serbări:

La 8 Iunie parohia română ort. și-a serbat jubileul de 18 ani dela înființare, și 10 ani dela zidirea bisericii nouă. Biserica poartă Hramul de Sf. George Nou. Prima biserică a fost zidită de lemn și a ars în anul 1912. Rezidită a ars din nou în anul 1914. În anul acesta, la 2 Septem., s'a început zidirea bisericii nouă din cărămidă, dându-i-se numele de Sf. George Nou.

Jubileul bisericii a fost adevărată serbare națională, la care au luat parte toți românii din coloniile vecine.

Serviciul divin s'a săvârșit de către preoții Victor Mureșan adm. protop., Farrel Pa., Stănilă preot, South Saint Paul, Ioan Petrovici preot Chicago Ill. și părintele local S. Mihăileanu. După sf. liturgie s'a făcut o grandioasă paradă pe strade cu drapelul și prapori.

Seara în sala cea mare Auditorium, sub conducerea Păr. S. Mihăileanu, copiii de școală și corul bisericesc au predat câteva piese de teatru cu cântece. Hala era tixită de lume.

Examenul școlii Regina Maria. A doua serbare s'a ținut Duminecă, în 17 August. Era examenul Școlii Regina Maria. Părinții și alți mulți la ora 2 p. m. se întruniseră în hala școlii, așteptând începerea examenului.

Îți era mai mare dragul să auzi copiii naștri, cari mulți ținuseră limba, răspunzând la întrebările preotului din toate studiile predate. S'a propus material din: Religie, limba română cetit și scris, geografie și istorie.

La finea examenului copiii au cântat cântece bisericești și naționale. Seara, sub conducerea Păr. S. Mihăileanu, copiii au dat o producțiune cu succes strălucit.

Dealtmă în India Harbor ambi preoți fac mai mult producțiuni cu copiii de școală, petreceri mult plăcute oamenilor.

După fiecare producțiune se împart copiilor, bomboane și prăjituri în mijlocul bucuriei generale.

Prima Casă Culturală în America. În urma unei predici ținute în biserică de către Păr. S.

Mihăileanu, mai pe urmă, Sfinția Sa chemând în ziua de 23 August a. c. mai mulți frunțiși ai coloniei Indiana, Harbor Ind., în această zi explicându-se din nou importanța și necesitatea unei «Case Culturale», cei prezenți cu un entuziasm vrednic de laudă au declarat de înființată Casa Culturală Română din Indiana Harbor Ind. Biroul s'a constituit astfel: Președinte Păr. S. Mihăileanu V., Președinte Ioan Pora, Casar Stefan Breaz, Secretar Vasile Nan, Bibliotecar George Pavellu; Membrii fondatori: Savu Crucean, Moise Dragomir, Visalon Pastiu, Costică Romănescu, Coman Vidrighin, Jordan Cosma, Chirion Nan, Petru Bulfa, Nicolae Popa, Lazar George Logojan, Moise Secchia, Nicolae Cristescu, Ion Bozoșan, Valer Popescu, Ion Oltean, Ilie Mărgineanu și Pavel Catrin.

S'au comandat 12 ziare și reviste, asemenea o bibliotecă, de seamă cu cele mai valoroase cărți de citire.

Sperăm că în curând vor urma pildă și alte colonii, că se vor găsi și acolo frunțiși cari să înțeleagă rostul frumos al acestor case culturale.

Raportor.

INFORMAȚIUNI

Alegere de protopresbiter. În 23 Septembrie a. c. s'a întrunit sinodul protopresbiter al nou înființatului tract protopresbiter al Băilei, în Băia, sub prezidiul comisariatului consistorial Matei Volleanu, pentru alegerea noului protopresbiter. Au luat parte la sinod 34 membri. Dintre cei doi candidați, a întrunit preotul George Perian din Sugag 25 voturi, iar preotul Nicolae Perian din Săliște 8 voturi, și 1 bilă albă.

Urcarea prețului ziarelor. Direcții aproape ai tuturor ziarelor din București au hotărât urcarea prețului ziarelor dela 2 la 3 lei, și au făcut apel călduros către toate zărele din capitală și din provincie ca să se alăture la această hotărâre, ca la un act de solidaritate, care se impune pentru mântuirea presei românești.

Desvelirea monumentului. În ziua de 11 Septembrie 1924, sfânta zi a intrării armatei române în Bucovina, se va desveli la Cernăuți cu deosebită solemnitate monumentul unirii.

Procesul studenților Ioan Moța și Al. Vlad s'a desbătut în 26 Sept. a. c. înaintea curții cu jurați de pe lângă tribunalul lîfov din București. Sedința a durat ziua întreagă, iar verdictul s'a adus abea noaptea la ora 3. Acuzații, apărăți de advocați, profesori și studenți, au fost achitați.

O căprioară dăruită Regelui la Tebea. Dl Ion Samoilă, proprietar din Orăștie, crescuse o căprioară, pe care o căpătase de mică. Din prilejul venirii M. S. Regelui la Tebea, dăsa a dorit a dăru Regelui frumoasa căprioară. A dus o cu căruța la Tebea, într-o cușcă, și în decursul mesel, a făcut cunoscut M. Sale, prin cei în drept, că dorește a-i face acest dar. M. Sa a primit darul, a stat de vorbă cu dăruitorul, și azi căprioara se află în una din grădinile de animale ale Familiei Regale, ca o plăcută amintire dela Tebea.

Întru amintirea lui Avram Iancu. Consiliul baroului de Dolj, în ședința sa din 5 Septembrie 1924, a hotărât următoarele: Spre cinstirea și eternizarea memoriei marelui erou național și martir al românismului, Avram Iancu, care a făcut parte și din ordinul nostru profesional; pentru a traduce în fapt, într-o mică măsură, ideea călăuzitoare ce a dictat marelui român, testamentul să din 20 Decembrie 1850, «ca lupul torii cu arma legii, vor putea scoate drepturile națiunii», după propunerea dîi decan al baroului făcută Consiliului cu ocazia serbătorilor centenarului lui Avram Iancu, consiliul hotărăște: Se înființează un premiu de lei 10.000 (zece mii), care se va acorda anual pentru cea mai merituasă lucrare juridică, din orice domeniu al dreptului public sau privat, scrisă de un avocat, regulat înscris într-unul din barourile din întreaga Româniea Premiul va purta numele de: *Premiul baroului de Dolj, «Avram Iancu»*. Modalitățile decernării acestui premiu se vor preciza printr-un regulament.

† Herman Köves de Köveshaza, fost general în armata austro-ungară și în decursul războiului mondial comandant de armată în Galiția și Italia, a răposat acum în Viena și a fost îngropat în Budapesta. După sfârșitul războiului, neavând din ce să trăiască, a deschis o tungerie în Viena, unde a decedat subit în etate de 70 ani.

Copii ucigași. În Timișoara, un băiat de 13 ani, supărat că bunica-sa, dna Berta Pillis, a refuzat să i dea bani, a sărit asupra ei, rănimdu o atât de greu, încât a trebuit să fie internată în spital. Dna Pillis, după o săptămână de suferințe, a înecat din viață.

Faptă bună. Văduva Cornelia Russu n. Man, din Poiana de Ariș a înecat din viață în 16 Septembrie a. c. în spitalul din Turda. Vrednica femeie, răposată în etate de 54 ani, și-a lăsat prin testament întreaga sa avere de peste un milion de lei Asociațiunii noastre din Sibiu. Numele celei ce aduce jertfe pentru cultura neamului va rămănea pus pe vecie în șirul marilor binefăcători ai țării.

Își bat joc de creștini! Un cinematograful evreesc din Lugoj, scriu gazetele de acolo, vestește pe afișe că va reprezenta: *Patimile lui Iisus și alte chipuri din viața lui Hristos*, iar sub titlurile acestea sînt tipărite cuvintele: «*Mare comedie în 2 acte*...». Așa de sărac este oare Lugojul în creștini? De ce se tolerează huliirea publică a credinței noastre?

Tot frații noștri uniți. În Sătmăr a trecut la biserică noastră comuna libă cu 343 suflete. Fără vre-o 20, comuna întreagă. Frații noștri au însă acolo un învătător cu numele Floanță, mare apărător al romano-catolicismului. Autoritățile statului ni-au cedat o sală a școlii de stat pentru serviciul divin până se va restaura biserică, de prezent foarte slabă, fiind de lemn, zidită încă înainte de unire. Credincioșii noștri însă totdeauna sînt întămpinați, când vin la slujbă, de învățătorul hiperzelos cu batjocuri și înjurături. În zilele de săptămână își intrăduce în sala destinată pentru serviciu divin gălile, cari au umplut de murdărie și masa prestolului. Seara adună tot în sala aceasta tinerimea fido-vească din sat, cu care aranjează aci chefuri și petreceri, batjocorindu-ne lucrurile sfinte. S'a făcut arătare la forurile competente. (R.)

Anunț. Direcția regională a asigurărilor sociale din Sibiu, face cunoscut tuturor patronilor mari și mici cari domiciliază în cuprinsul județelor Alba de jos, Făgăraș, Sibiu, Târnava mică, Târnava-mare, Odorhei, Brașov, Treiscaune, Ciuc și Mureș, și cari în conformitate cu legea XIX din 1907 intră în mod obligatoriu sub prevederile legii asigurărilor sociale, că în urma organizării serviciului de control și urmăririi la toate Casele cercuale din această regiune și conform legii amintite mai sus, domnii patroni sînt obligați a pune la dispoziția organelor de control toate scriptele în legătură cu reținerile și vîrsămintele cotizațiilor pe trei ani din urmă.

Aviz. Aduc la cunoștință că la subșirulul se află de vânzare în stare bună unele instrumente muzicale pentru formarea unei fanfare, anume: 2 clarinete, S. B. 1 Helicon, 3 trompete, 2 basuri, o dobă mare și dobă mică. Doritorii să se adreseze subsemnatului. Prețul după învoială. George Teșos, preot ortodox român în Cincșor, p. u. Sămbăta de jos, gara Voila, jud. Făgăraș.

ȘTIRI LOCALE

Teatru german. Comedia lui Shakespeare, *Femea îndrăgănită*, jucată Vineri și Duminecă seara, a avut unele momente remarcabile de bune; dar, în general, nu s'a bucurat de tălmăcirea superioară desfășurată cu ocaziile reprezentării dramei lui Schiller, Hoții. La piesa lui Shakespeare a lipit ansamblul omogen. Rolurile secundare, deși bine ținute de elemente tinere și viguroase, n'au fost întrecute de interpretii principali (Petrucchio și femeia îndrăgănită), de astădată amândoi străini de intențiile Shakespeare, care nu cere nici izbucniri naturaliste și nici gesturi brutale pentru înfrângerea îndrăgăniticii feminine. Nivelul artistic al comediei era astfel greu de susținut din partea celorlalți interpreți, cari n'au căzut în exagerări.

Joi, în 2 Oct. și Sămbăta se reprezintă piesa: *Paști*; Vineri și Duminecă: *Răpirea Sabinelor*.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Carte prețioasă. Din *Căldăra agricolă*, în tomită de venerabilul profesor I. R. D. Comșa, a ieșit de sub presă și e pus în vânzare *Tomul I «Economia câmpului»*, pe 316 pag. 8^o mare, cu numeroase ilustrații în text.

Prețul unui exemplar broșat 90 Lei și 5 Lei taxă poștală pe lângă trimiterea înainte a prețului, ear cu ramburs 8 Lei.

Sub presă se află *Tomul II «Pomăritul și Vieriul»*, cum și *Tomul III «Legumăritul și Florăritul»*.

Cartea distinsului econom și bărbat de școală, D. Comșa, va face reale servicii tuturor agricultorilor țării noastre. Scrisă în stil precis și întrebunțând expresii neaoșe românești, ea poate fi citită cu plăcere chiar și de cei care nu se ocupă în special de chestiuni agricole. Sperăm să putem da, drept probă, un capitol din această prețioasă carte.

Avram Iancu. Din prilejul comemorării a o sută de ani dela nașterea lui Avram Iancu, dl Dr. Silviu Dragomir, profesor la universitatea din Cluj, a publicat — cum am anunțat — un studiu despre viața eroului nostru național.

Cartea are, pe 135 pag., următoarele capitole: Iancu în așteptare, Avram Iancu în fruntea moșilor, Idealul politic al lui Iancu, Cordonul lui Iancu, Episodul Dragoș, Avram Iancu în toată luptei. În câteva capitole se expun luptele Moșilor. Capitolele din urmă: Dezamăgirea, Umbra lui Iancu cuprinde zilele sbuciumate din viața lui Avram Iancu, până când și se face odihnă la umbra gorunului lui Horia, în cimitirul dela Tebea. Lucrarea dlui Dr. Silviu Dragomir a apărut în publicațiunea Casei Școalelor și costă preț 12 Lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coale 8^o mare, legată frumos. Preț 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan Gură de aur imoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericiile, când servește arhierul, trei Heruviche, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra ramburs la *Timotei Popovici*, profesor str. Regina Maria 7.

De același autor: *Liturgia pentru 3 voci egale*. Ed. III. Legată 20 Lei.

Poșta redacției

I. P. în Br. Text cu cîrile se poate culege, dar să fie scris cu slove de tipar.

Nr. 456/924

(99) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a Apoldului-de-sus, protopopiatul Mercurea, se publică nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumentele sînt cele cuprinse în coala B, 8 și jumătate jugăre de pământ și 8 stăngini lemne de foc.

Reflecții să și înainteze cererea înstruită în regulă subsemnatului oficiu protopopesc, avînd a se prezenta în vre o Duminică ori sîrbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 10 Septembrie 1924.

Oficiul protopopesc:

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Nr. 810.

(98) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a Comăna-de-sus, publicăm concurs cu termen de 15 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Venitele acestei parohii sînt:

1. Salariul, gradațiile și adausul de scumpete și familiar, statorite de Ministerul cultelor conform calificării și anilor de serviciu.

2. Cele fasonate în coala B.

3. 3 jug. 675 stăngini sesie.

Concurenții să și înainteze cererile, cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc. Oficiul, în termenul deschis, avînd a se prezenta în vre o Duminică sau sîrbătoare la biserică spre a cânta, cuvînta sau celebra.

Șercaia, 25 Sept. 1924.

Oficiul protopopesc biserical ortodox român Olțul.
Vasile Stofanescu,
protopop.

Subprefectul județului Sibiu

Nr. 7554/1824 I.

(97) 2—2

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 5 Noembrie 1924 la ora 10 dimineața se va ține licitație publică cu ofertele sigilate la această Subprefectură strada Șaguna Nr. 10 pentru aprovizionarea Subprefecturii cu materialele și utilitățile de birou (imprimare, rechizite de scris, hârtie, cerneală etc.) necesare birourilor sale în cursul anului 1925 precum și pentru tipărirea «Gazetei oficiale» a județului pentru același an pe lângă condițiile următoare:

1. Licitațiunea se va ține prin oferte prezentate în plicuri închise și sigilate însoțite de o recipisă de vîrsare la casieria administrației financiare a sumei de 10 la sută din prețul materialelor resp. lucrărilor pentru cari concurează în conformitate cu art. 72—83 din legea asupra contabilității publice.

2. Supraoferte nu se primesc.

3. Ofertele se vor depune la Subprefectură cel mai tîrziu pînă la 5 Noembrie a. c. la ora 10 dimineața când va avea loc deschiderea lor în ședință publică.

4. Căetul cu sarcinile detaliate se poate vedea în orele oficiale (8—14) la Subprefectură. Sibiu, la 1 Septembrie 1924.

Schöpp m. p.
subprefect.

Nr. 211

(46) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Cărbă cu filiile Uim și Arănieș din protopopiatul Hunedoarei se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sînt cele statorite în coala B a dotăției dela stat, precum și casă parohială cu grădină și supraedificate, folosirea cimitirului din Cărbă de circa 2 jugăre, a cimitirului din Uim de circa 1/2 jugăr și câte una măsură (30 litre) porumb smicurat dela fiecare fum, (în Cărbă sînt 125, în Uim 21 și în Arănieș 20 fumuri). Total 172 măsuri de porumb.

Reflecții sînt poștate a și înainte cererile concursuale cu toate documentele necesare oficiului protopopesc în termenul indicat și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din regulamentul pentru parohii, a se prezenta în vre o Duminică sau sîrbătoare în biserică din Cărbă în calitate de concurenți.

Hunedoara, 28 August 1924.

Oficiul protopopesc ortodox.

Dr. Vasile Oana
adm. protopopesc.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preț: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cîrile)

de

Andrei baron de Șaguna

Preț: crud 6 Lei —, broșat 10 Lei —, plus porto postal 5 Lei —.

Dr. Ilie Iancu

Medic primar la Institutul Obstetric
(Școala de moașe) (96) 2—2

a reînceput praxa medicală

Consultațiuni pentru boale interne și de femei
2—3 1/2 d. a. Piața Regele Ferdinand 16

UNDE

se fabrică cele mai bune
și mai ieftine stampile
din cauciuc cu ori ce
hram bisericesc

?

la Prima fabrică română de stampile

OCT. L. VESTEMEAN

SIBIU, str. Tribunei 14, SIBIU.

(84) 4—

Prima pietrărie românească în Sibiu

IOAN CHIDU

Strada Podului Nr. 7/a

Recomandă Onor. public depozitul său bogat de

Cruci și monumente funebre

cu și alte lucrări de tot soiul aparținătoare acestei
(55) brânze, cu prețurile cele mai moderate 6—

Execuți Monumente pentru Cimitirile Eroilor

În Librăria Arhidiecezană
a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Preț: Lei 35—
plus spese postale 5 Lei 5—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvîntarea I. P. S. Sale
Dlul Ioan Meșanu, arhiepiscop și mitropolit.

Preț legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de **Dr. Sebastian Stanca**

Preț 9 Lei. — Plus porto postal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Preț 7 Lei. Plus porto postal 5 Lei.